

ferm!

land- en tuinbouw met toekomst

west-vlaanderen
de gedreven provincie

jaargang 6 - editie 2018

Interview met gedeputeerde Bart Naeyaert over water

‘We moeten doelgericht samenwerken om ons te wapenen tegen grilliger weer’

Water haalt in een gemiddeld jaar altijd één of meerdere keren het nieuws, en meestal gaat het dan niet om goed nieuws. Wateroverlast staat met stip op één: ondergelopen straten, kelders of zelfs hele woningen, maar evengoed het risico op het teloorgaan van teelten en de daaropvolgende discussies of de omstandigheden nu wel of niet uitzonderlijk waren. In 2017 werden we met zijn allen verrast. In het voorjaar en de zomer heerste plots niet langer wateroverlast, maar watertekort. Ditmaal gingen de nieuwsitems over bevoorradingsproblemen, dreiging van mislukte oogsten, oppompverboden en verziltingsdreiging. Na dit zeer bewogen jaar op het vlak van water blikken we terug én vooruit met gedeputeerde Bart Naeyaert van het provinciebestuur.

Meneer Naeyaert, als gedeputeerde bent u onder meer verantwoordelijk voor waterlopenbeheer en landbouw. Water is dus nooit veraf voor u. Hoe hebt u 2017 beleefd? Wat frappeerde u het meest?

De droogte die in hoofdzaak de landbouw trof, heeft me inderdaad verrast. Traditioneel hebben we een voldoende buffer met de grondwatervoorraad, eigen watervoorraden van landbouwers en desnoods het water uit onze 3600 km waterlopen. In het verleden hebben we op veel plaatsen voorzieningen getroffen om ook bij droogte water te kunnen aanbieden aan landbouwers in nood,

wanneer we een bufferbekken tegen overstromingen aanlegden. Ook de bevaarbare Vlaamse waterlopen en kanalen dragen een belangrijke voorraad water. Maar droogte van deze omvang, daarvoor moeten we ruim dertig jaar terug in de tijd, tot de zomer van 1976; ik was toen negen jaar. Als het nog langer had aangesleept, kon ook de drinkwatervoorziening echt in het gedrang zijn gekomen. Ook de problematiek van de verzilting in de polders kwam dit jaar voor het eerst zo manifest naar boven.

Was 2017 volgens u een hoogst uitzonderlijk jaar, of misschien toch een voorbode van een andere toekomst, waar we ons maar beter tegen kunnen wapenen?

Er zijn veel elementen die erop lijken te wijzen dat we grilliger weer krijgen, met enerzijds langere droogteperiodes en anderzijds fellere regens met wateroverlast tot gevolg. De klimaatverandering laat zich zien. Ik zou willen dat de ontkenners zich niet ‘trumperen’, maar ik vrees het tegendeel.

Is het provinciebestuur sinds deze zomer beleidsmatig aan het evolveren? Kunt u in enkele speerpunten aangeven op welke vlakken en in welke richting?

Vooreerst moeten we, waar we kunnen, het voorbeeld geven aan anderen in het werken richting klimaatdoelstellingen. De provincie verbruikt zelf minder energie in haar gebouwen, werkt mee aan duurzame energieprojecten zoals zonnepanelen, elektrische wagens, promotie van

gewone en elektrische fietsen, meer en betere fietspadeninfrastructuur ... Daarnaast verlenen we ook vergunningen voor windmolens, ondanks de vaak hevige protesten. We doen dat omdat we ervan overtuigd zijn dat we ook op dat vlak mee moeten evolveren met de noden. Windmolens kunnen niet altijd en overal, maar als aan de voorwaarden is voldaan, dan moeten wij onze verantwoordelijkheid nemen.

Op het vlak van water moeten we blijven inzetten op het uitbouwen van watervoorraden bij nog aan te leggen bufferbekkens. Daarnaast werken we samen met eigenaars-landbouwers die gronden hebben langs beken waar ze een eigen watervoorraad willen creëren, terwijl wij belang hebben bij extra bufferruimte voor water. Dit creëert een win-winsituatie. Ook innovatieve projecten zoals het gebruik van gezuiverd afvalwater bij groentebedrijven zoals Ardo, of zoetwatervoorraden in de polders – al dan niet ondergronds – kunnen delen van de oplossing zijn. Net als bewuster kiezen welke teelt je op welk moment op welke plaats zet. Of zorgen dat je zuinig omgaat met water.

Laten we even tien jaar vooruitblikken in de tijd. Welke evoluties ziet u op die termijn tot ontwikkeling komen die ons weerbaarder zullen maken tegen de grillen van het water?

Het zal een werk van lange adem zijn om voldoende extra ruimte voor water te creëren om bedreigde bebouwing te vrijwaren. Watervoorraad en waterbuffers blijven daarbij hand

in hand gaan in een delicaat evenwicht. Landbouw en natuur kunnen elkaar daarin wellicht meer vinden dan vroeger, als ze respect hebben voor elkaars belangen. Ook het watervasthoudende vermogen van bodems zal verder opgebouwd moeten worden. Het omgaan met bodem zal in het algemeen anders bekeken moeten worden: erosiebestrijding op sommige plaatsen, opbouw van koolstofgehalte in de bodem overal. Ook efficiënte irrigatietechnieken en smart farming kunnen een deel van de oplossing vormen.

Er valt ook gewoon nog veel te leren! Daarom is het een goed idee van onze minister om innovatieve projecten rond water te ondersteunen in het kader van de projectoproep ‘water-land-schap’ (zie blz. 6). Werk zat om er met onder meer de provincie, Inagro, landbouw, natuur, maar ook alle bewoners en bedrijven van West-Vlaanderen voor te gaan!

Bodem / Erosie	2
Infrastructuur / Innovatie	3
Gewasbescherming	4
Energie	5
Water	6
Natuur en erfgoed	7
Verbreding	8

Ferm! komt tot stand in een samenwerking tussen het provinciebestuur en:

inagro
ONDERZOEK & ADVIES IN LAND- & TUINBOUW
**VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ**

'Mag ik morgen mest uitrijden?' Check het met de uitrijtool!

Mag je op een welbepaald moment mest uitrijden op perceel x of y? De uitrijregels zijn complex en het is niet altijd eenvoudig om te weten wanneer je waar welke mest mag uitrijden. De uitrijtool van de Mestbank helpt je snel verder. Hij is online beschikbaar via pc, smartphone of tablet en is heel eenvoudig te gebruiken: je beantwoordt enkele vragen en krijgt snel een persoonlijke uitrijkalender te zien. Daarop staat wanneer en onder welke voorwaarden je mest mag uitrijden.

Meer info?
<http://uitrijtool.vlm.be>

Gratis advies voor jouw bodem

Landbouwers beschikken over heel wat kennis en knowhow. Toch is het raadzaam om je af en toe te laten bijstaan door een expert. Ondervind je problemen met de bodem op je bedrijf? Dankzij de erkenning als KRATOS-adviesdienst biedt Inagro gratis advies op maat rond bodemverdichting, bodemvruchtbaarheid en erosie.

Iedere GLB-actieve land- of tuinbouwer kan gratis advies aanvragen op maat van zijn bedrijf. Er is keuze tussen verschillende onderwerpen, verdeeld over veertien adviesmodules. Inagro is erkend als adviesverlener voor onder meer de module Bodem.

Hoe vraag je advies aan?

Je kan je aanvraag enkel indienen via de tege KRATOS op het e-loket van het departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid.

- Kies module 8, Bodem.
- Duid aan welke erkende adviesdienst je verkiest, bijvoorbeeld Inagro. Duid je geen voorkeur aan, dan kent het bestelsysteem je automatisch en objectief een adviesvertener toe.
- Nadat je je vraag hebt ingediend, zal de adviesdienst je contacteren. Binnen de 90 dagen krijg je advies.

Adviesverlening

Het bodemadvies gaat in op verschillende aspecten van de bodemvruchtbaarheid, -verdichting en/of erosie. Je krijgt gratis advies op maat van je bedrijf. Via een rondgang op het bedrijf en een gesprek leert de adviseur van Inagro jouw specifieke bedrijfssituatie kennen. Na verwer-

king van de informatie ontvang je een rapport, op papier of digitaal.

Facturatie

De adviesverlening is volledig gratis voor iedere GLB-actieve land- of tuinbouwer.

Meer info?

franky.coopman@inagro.be
051 27 33 45

Mestbank controleert vanaf 2018 teeltvrije zones naast waterlopen

Vanaf 2018 zullen toezichthouders van de Mestbank bij terreincontroles in focusgebieden nagaan of er langs waterlopen een teeltvrije zone van 1 meter ligt.

Geen oogstbare teelt binnen 1 meter

Het Decreet Integraal Waterbeleid bepaalt dat landbouwers bij bodembewerkingen 1 meter afstand moeten houden van de bovenste rand van het talud van alle waterlopen. Ook bestrijdingsmiddelen en meststoffen zijn verboden binnen 1 meter naast waterlopen. In de praktijk heb je hier dus een strook die geen oogstbare

teelt kan voortbrengen. In werkelijkheid is deze teeltvrije zone nog niet naast alle waterlopen aanwezig. Op dat vlak is er dus nog verbetering te boeken voor de waterkwaliteit.

Vanaf 2018 zal de Mestbank bij terreincontroles in focusgebieden nagaan of de teeltvrije zone aanwezig is langs de waterlopen die zijn opgenomen in het Grootchalig Refe-

rentiebestand (GRB, ook Basiskaart Vlaanderen genoemd). Dat bestand is onder meer raadpleegbaar in de verzamelaanvraag op het e-loket van het departement Landbouw en Visserij. De teeltvrije strook van 1 meter hoeft niet afgesplitst te worden van de rest van het perceel in de verzamelaanvraag. Ook de bemestingsnormen voor het volledige perceel blijven ongewijzigd.

Als de toezichthouders van de Mestbank vaststellen dat er zich een productieve teelt bevindt binnen 1 meter afstand van een waterloop, kunnen ze je verplichten om daar een teeltvrije zone van te maken. Bovendien riskeer je een proces-verbaal, met mogelijk een boete tot gevolg.

Tips om de zone te beheren

In een teeltvrije zone zal zich meestal een strook met een spontane bedekking van grassen en kruiden ontwikkelen. Als je nog geen teeltvrije zone hebt aangelegd langs de waterlopen op je grond, is het aangewezen een strook in te zaaien met gras of een mengsel van gras en kruiden. Om het aantal maaibeurten te beperken

zaai je het best een niet-productieve grassoort in. Om de strook verder te verschromelen of op zijn minst aanrijking door nutriënten die afspelen van het land tegen te gaan, is maai-beheer aangewezen. Je kan het maaisel ofwel afvoeren of het laten liggen.

De teeltvrije zone als ecologisch aandachtsgebied

Heb je meer dan 15 ha bouwland in gebruik, dan moet je minstens 5 procent daarvan aanleggen als ecologisch aandachtsgebied (EAG). Dat kan je op verschillende manieren invullen: door een groenbedekker of een stikstofbindend gewas in te zaaien, door bufferstroken, akkerranden of landschapselementen aan te leggen of door braaklegging. Vanaf 2018 is het mogelijk om de teeltvrije zone van 1 meter langs bouwland mee in

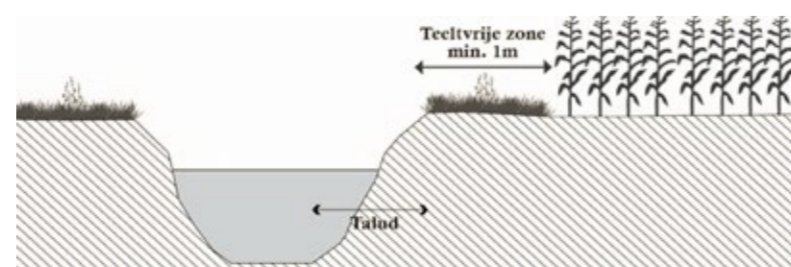
rekening te brengen voor de oppervlakte aan ecologisch aandachtsgebied die je moet aanleggen.

De teeltvrije zone als beheerovereenkomst

Heb je naast de waterloop al een grasstrook aangelegd omdat je een beheerovereenkomst randenbeheer hebt, dan voldoe je meteen ook aan de voorwaarden voor de teeltvrije zone. Die zone maakt namelijk integraal deel uit van de strook en hoeft dus niet afzonderlijk geregistreerd te worden. De oppervlakte van de teeltvrije strook wordt mee in rekening gebracht voor de beheerovereenkomst, zonder gevolgen voor de beheervergoeding.

Meer info?

tim.vangheem@vlm.be
050 45 81 76

SmarterCrops: dronebeelden voor bijbemesting in graangewassen

In het voorjaar van 2017 bood Inagro als eerste in Vlaanderen bemestingsadvies aan op basis van dronebeelden. Een aantal landbouwers verkenden al de mogelijkheden van deze techniek. De intelligente data uit de beelden leveren een bemestingsadvies per zone in elk perceel af. Zo kunnen landbouwers bijbemesten in graangewassen op enkel die plaatsen waar het nodig is.

Enkel waar het nodig is?

Traditionele bemestingsadviezen komen tot stand op basis van een representatief mengstaal. De landbouwer dient één bemestingshoeveelheid toe over het volledige perceel. In werkelijkheid zijn percelen helemaal niet uniform, waardoor bepaalde zones met meer of minder meststoffen tot een betere opbrengst kunnen komen. Via dronebeelden kunnen landbouwers die verschillen (letterlijk) in kaart brengen.

Sinds het voorjaar van 2017 past Jonathan Van Beek, onderzoeker precisielandbouw bij Inagro, die techniek toe bij landbouwers in de adviesdienst SmarterCrops. "Dankzij een advies op basis van de dronebeelden gebruikt de landbouwer zijn meststoffen efficiënter en enkel op de plaatsen waar ze nodig zijn. Zo konden we in 2017 gemiddeld 32 kg N/ha besparen in vergelijking met een uniforme bemesting", vertelt

Jonathan. "In bijna alle gevallen was dat meer dan voldoende om de kost van het advies terug te verdienen."

Hoe werkt de techniek?

Om efficiënter te bemesten wordt vooral rekening gehouden met het potentieel van de gewassen. Zo komt een advies tot stand voor iedere zone van het perceel. "Bij gewasmonitoring met drones maken we gebruik van spectrale metingen. Daarbij wordt het teruggekaatste licht van de gewassen opgevangen om een objectieve schatting te maken van bladkleur, bedekking en gezondheid. We bekijken de aanwezige hoeveelheid droge stof en opgenomen stikstof én kunnen tekorten detecteren voordat ze zichtbaar zijn", aldus Jonathan.

De technieken laten ook toe in te grijpen voordat er schade of productieverlies optreedt. Via gewasmonitoring kan je als teler frequenter maar in kleinere hoeveelheden bijbemenen. Zo vermijd je overbemesting en uitspoeling.

Via bodemstalen ging Inagro ook de beschikbare stikstof na. Een akkerbouwer getuigt: "De combinatie van bodemstalen en dronebeelden gaf me een volledig beeld van de beschikbare en nodige meststoffen."

Voor iedereen weggelegd?

Ook zonder precisiestrooi- of spuitmachine is het mogelijk om de bemesting bij te sturen. "Daarvoor delen we het veld op in grote homogene zones", klinkt het bij Inagro. Daarnaast geven dronebeelden inzicht in de probleempunten op één perceel of de verschillen tussen meerdere percelen.

"Bepaalde zones krijgen door overlap steeds meer meststoffen toegediend. Met dronebeelden kunnen we ook die dubbele dosissen vermijden en het risico op legering verlagen", gaat Jonathan verder. "Zo wordt

investeren in dronebeelden zeker interessant."

Meer info?

jonathan.vanbeek@inagro.be
051 27 32 09

Varkens- en melkveehouders, deel kennis en ervaring met collega's

Varkens- en veehouders bezitten veel kennis en nog veel meer praktische ervaring. Al een aantal jaar brengt Inagro varkenshouders samen in studieclubs zodat ze onderling knowhow kunnen uitwisselen. Na een positieve evaluatie startte het proefcentrum in 2017 ook studieclubs op voor melkveehouders. Dit jaar vonden er zo maar liefst 37 verschillende bijeenkomsten plaats in de varkens- en melkveehouderij, goed voor zo'n 325 deelnemers.

In elke studieclub staat een bepaald thema centraal, bijvoorbeeld jongveeopfok of robotmelken bij melkveehouderij, en de managementtool Ceres of kraamstalmanagement bij varkenshouderij.

Kritische visie ontwikkelen

Vooraf verzamelen de deelnemers gegevens of vullen ze een vragenlijst in, die experts van Inagro verwerken tot voer voor discussie. Een deelnemende melkveehouder getuigt: "Recent nam ik samen met negen andere melkveehouders deel aan de studieclub Jongveeopfok. In de voorbereiding kwam een medewerker van Inagro het jongvee meten. Tijdens de bijeenkomst vergeleken we de resultaten."

"Door onderling praktijkervaring uit te wisselen leren de veehouders niet alleen bij van collega's. Ze ontwikkelen ook een kritische visie ten opzichte van hun eigen bedrijfsvoe-

ring", vertelt Ilse Louwagie, die de studieclubs voor melkveehouderij organiseert en begeleidt.

Met meer zelfvertrouwen beslissingen nemen

Ervaringen van anderen zorgen er ook voor dat veehouders met meer zelfvertrouwen bepaalde acties ondernemen. "Tijdens de studieclub werden drie types biestmeters gedeelmonstreerd. Twee ervan had ik nog nooit van dichtbij gezien", vertelt een melkveehouder. "Nu weet ik hoe elk type werkt en kan ik beter overwegen welk toestel ik ga aanschaffen."

Voor herhaling vatbaar

Daarnaast zorgen de studieclubs voor nieuwe contacten tussen veehouders met een gelijkaardig bedrijfstype. "We merken op dat jonge veehouders die deelnamen aan de studieclubs contact blijven houden via sociale media", vertelt Ilse Louwagie.

Zo blijven we op de hoogte van de verbeteringen op de bedrijven van onze collega's", getuigt een varkenshouder. "Iedere bijeenkomst brengt waardevolle nieuwe inzichten."

Wil je ook deelnemen aan een studieclub? Meld je aan via onderstaande contactpersonen bij Inagro.

Meer info?

• **Voor melkvee:**
info.melkveehouderij@inagro.be
(Ilse Louwagie)
051 27 33 78

• **Voor varkenshouderij:**
info.varkenshouderij@inagro.be
(Isabelle Vuylsteke)
051 27 32 21

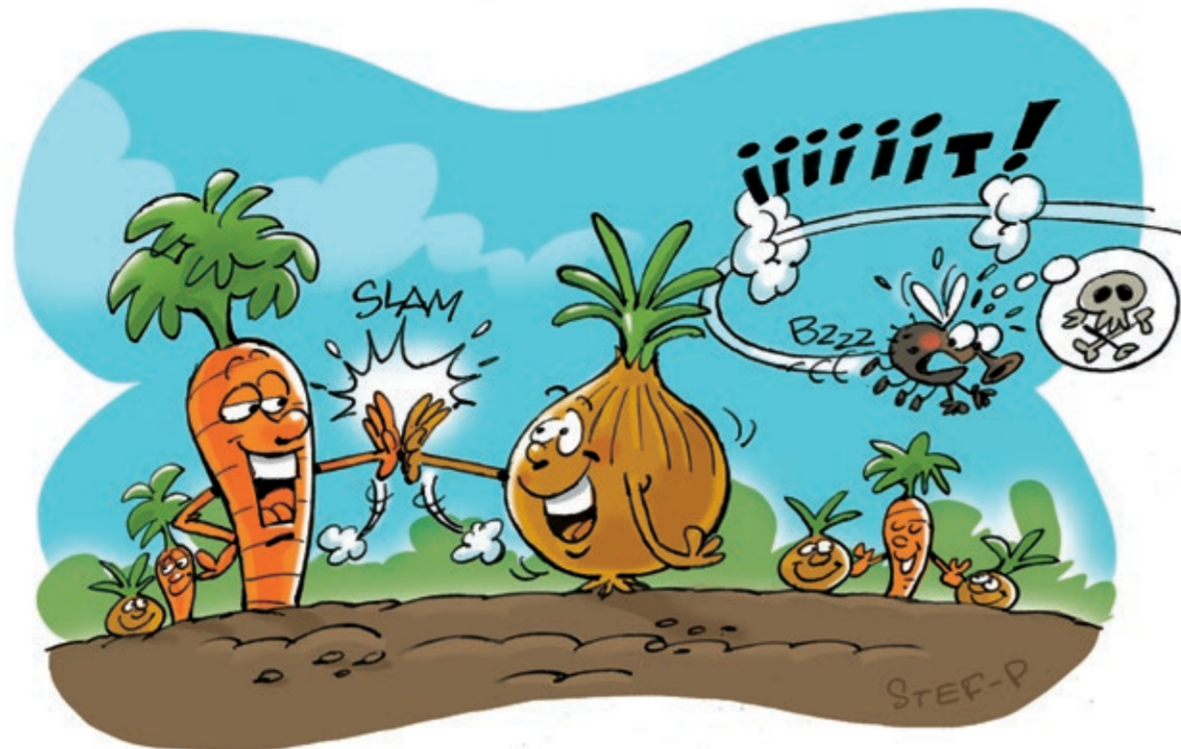

Ziektebeheersing door combinatieteelt

Moestuiniers kennen al lang de voordelen van combinatieteelt, maar de toepassing in de gangbare landbouwpraktijk lijkt minder evident. Hoe zit het met gewasbescherming, zaai en oogst, gewasrotatie? En zijn de effecten op ziekten en plagen echt zo veelbetekenend? Inagro bekijkt de relatie van dichtbij in proeven met *intercropping*. De eerste resultaten zijn beloftevol.

Meerdere gewassen naast elkaar telen wordt intercropping genoemd. Via deze techniek benutten moestuiniers de positieve effecten op ziektes en plagen, waardoor er minder gewasbeschermingsmiddelen nodig zouden zijn. De geur van ui in een perceel bijvoorbeeld zou wortelvliesgen op afstand houden. Bovendien zorgt strokenteelt voor fysieke barrières die de verspreiding van ziekten en plagen tegengaan. Nuttige insecten kunnen dan weer beter binnentreden in het gewas. Intercropping laat ook toe meer te telen op dezelfde oppervlakte en de gebruikte ruimte zo beter te benutten.

Intercropping in de gangbare landbouwpraktijk
Hoewel de voordelen van strokenteelt duidelijk zijn, roept de toepassing ervan in de gangbare landbouw nog veel vragen op. In 2017 voerde Inagro een eerste proef uit om de haalbaarheid van de techniek in de praktijk uit te testen. Stroken ui en wortel werden afgewisseld. "Om de effecten op diverse ziekten en plagen na te gaan behandelden we verschillende stukken van het proefveld op een verschillende manier", vertelt onderzoeker Jonathan De Mey. "We wilden met zo weinig mogelijk behandelingen het gewas beschermen en de groei waarborgen. Door veel-

vuldig in het veld te lopen en ziekten en plagen te monitoren, gecombineerd met de weersverwachting, worden behandelingen gepland en uitgevoerd."

Uitdagingen voor de landbouwer

Twee gewassen telen op hetzelfde perceel is uiteraard complexer dan monocultuur. Een goede opvolging van de ziekten en plagen in beide gewassen is zeker nodig. Bovendien moet je als teler bij het zaaien of planten rekening houden met

de spuitbreedte, zodat je een teelt indien nodig nog apart kan behandelen. Je zorgt er ook best voor dat de oogstwerkzaamheden van beide teelten vlot kunnen verlopen. Indien nodig zet je hiervoor aangepaste machines in.

Op naar een volgende stap

De resultaten van de intercropping-proef bij Inagro zijn verrassend positief. Zowel in wortel als in ui hoefde Inagro maar weinig te behandelen. Bovendien zijn de opbrengsten goed. Daar heeft de goede bodemstruc-

tuur wellicht toe bijgedragen. "Dit eerste jaar zijn we erin geslaagd om met een zeer beperkte gewasbescherming een goede opbrengst en kwaliteit te behalen bij zowel ui als wortel", aldus Jonathan. Die eerste ervaringen zal het proefcentrum in 2018 uitwisselen met andere organisaties die intercropping-proeven uitvoeren met meer teelten of in andere combinaties. Wordt vervolgd!

Meer info?

jonathan.demey@inagro.be
051 27 33 14

Pak puntvervuilingen op je bedrijf aan met de Fyteauscan

Puntvervuilingen vormen een belangrijke oorzaak van (te) hoge concentraties gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Om landbouwers bewust te maken van de risico's van puntvervuiling op hun bedrijf ontwikkelden Inagro, Phytotar en Broos Water de Fyteauscan. Via eenvoudige vragenlijsten krijg je als gebruiker gericht advies om puntvervuiling te vermijden.

Waarom puntvervuiling aanpakken?

Veel activiteiten met gewasbeschermingsmiddelen vinden plaats op het erf en houden een risico op puntvervuiling in. "Denk bijvoorbeeld aan het vullen en reinigen van je spuittoestel. Als het toestel op dat moment op een verhard oppervlak op het bedrijf staat, kunnen vermorsingen of reinigingswater met gewasbeschermingsmiddelen via het rioolputje in de gracht of de riolering terechtkomen", licht Ellen Pauwelyn van Inagro toe.

Te hoge concentraties gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater zijn nefast voor het milieu en de drinkwaterproductie. "Als we de norm blijven overschrijden, kunnen er beperkingen komen op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of kunnen bepaalde middelen hun erkenning verliezen", klinkt het bij Inagro.

Fyteauscan: gratis advies om puntvervuiling te vermijden

De webapplicatie Fyteauscan geeft landbouwers advies om puntvervuilingen op hun bedrijf te vermijden. "De tool maakt duidelijk waar er op je bedrijf mogelijkheden zijn om puntvervuiling terug te dringen", aldus Ellen. De gratis applicatie is bedoeld voor alle professionele gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen. Landbouwers kunnen de scan zelf uitvoeren of onder begeleiding van een adviseur, zoals een fytdistributeur of een medewerker van Inagro.

Hoe werkt het?

Surf naar www.fyteauscan.be en registreer je eenmalig*. Via de knop 'Fyteauscan Vlaanderen' kan je de scan starten. Voor acht onderdelen van het spuitproces die aanleiding geven tot verontreiniging van het oppervlaktewater zijn vragenlijsten ontwikkeld. Activiteiten die aan bod

komen, zijn onder meer gewasbeschermingsmiddelen opslaan, de spuittank vullen, het spuittoestel in- en uitwendig reinigen en het spuittoestel opbergen.

Nadat je een vragenlijst hebt ingevuld, krijg je een overzicht met aandachtspunten voor die activiteit.

Je krijgt ook tips waarmee je aan de slag kan om de knelpunten op jouw bedrijf te vermijden. Via de knop Advies worden nog meer info en interessante publicaties aangeboden. Na afloop kan je het resultaat afdrukken en bewaren.

Met een gerust hart gewasbeschermingsmiddelen gebruiken

De Fyteauscan geeft je een goed overzicht van eventuele knelpunten op je bedrijf. "Het is in het belang van de volledige sector dat we het water beschermen", vertelt Ellen Pauwelyn. "Ieder bedrijf kan inspanningen doen om de knelpunten zoveel mogelijk op te lossen. De Fyteauscan zet landbouwers alvast op de goede weg."

Meer info?

ellen.pauwelyn@inagro.be
051 27 32 90

*De registratie heeft enkel als doel je een eigen pagina aan te bieden met de gegevens van jouw bedrijf. Eventuele publicatie van de resultaten gebeurt altijd anoniem en op regionaal niveau. Je gegevens worden niet gedeeld met derden en worden enkel gebruikt door Fyteauscan, Inagro en Phytotar om je eventueel informatie te bezorgen over activiteiten of studiedagen.

Inagro plaatst batterijen voor opslag van hernieuwbare energie

Zonnepanelen in combinatie met batterijen spreken al enkele jaren tot de verbeelding, maar de investeringskost remt heel wat geïnteresseerden af. Door de beperkte praktijkervaring blijven de economische voordelen onzeker. Daarom plaatste Inagro in de zomer van 2017 een batterijsysteem. Waarom is zo'n systeem nuttig in de landbouw? En waarmee houd je het best rekening in je keuzeproces?

Inagro investeert in technologie van de toekomst

Op het dak van de loods van het proefbedrijf voor biologische teelt ligt 17 kWp aan zonnepanelen. De helft van de geproduceerde stroom wordt momenteel niet verbruikt en gaat dus terug naar het net. Maar dat brengt weinig tot niets op. "Een batterij vlak bij de loods moet de overtollige stroom voortaan opslaan om hem 's nachts opnieuw te gebruiken", vertelt Willem Boeve, energie-expert bij Inagro. "Daarnaast zal de batterij dienen als back-up voor de koelinstallatie als de stroom zou uitvallen." Zo vangt Inagro twee vliegen in een klap.

Batterij

In de zoektocht naar een geschikte batterij zijn het batterijtype, de grootte van de omvormer en de nuttige capaciteit de voornaamste parameters. De gebruiker moet daarin een weloverwogen keuze maken.

• Er zijn talloze **types batterijen**. De bekendste is de loodzuurbatterij, vergelijkbaar met een autobatterij. Een andere mogelijkheid is de lithium-ionbatterij, zoals die in smartphones. Ook ijzer-nikkelbatterijen komen in theorie in aanmerking, maar ze zijn nog erg duur. Inagro koos voor lithium-ionbatterijen omdat die de beste prijs-kwaliteitsverhouding hebben.

• De **omvormer-lader** zorgt voor een correcte lading en ontlading van de batterij. De grootte ervan geeft het maximale vermogen

van de batterij weer. Om de batterij ook te kunnen gebruiken als back-up voor de koelinstallatie als het stroomnet zou uitvallen, moet ze voldoende vermogen kunnen leveren.

• De **nuttige capaciteit** van de batterij geeft aan hoeveel elektrische energie de batterij kan opslaan. Inagro kan in totaal 21 kWh opslaan in de batterij. Afgelopen zomer daalde de teruggave aan het net zo van 43 naar 21 procent. Dat is een halvering van de injectie!

'Watt' brengt het op?

Landbouwers die een batterij met back-upfunctie willen installeren voor de opslag van groene energie kunnen momenteel 15 procent investeringssteun krijgen vanuit het VLIF. Een batterij kan rendabel zijn als de gebruiker het geschikte systeem kiest. "Maar het is aangegeven om vooraf een kostenraming

te maken. Naast de investering heeft ook de aanpassing van de bestaande elektrische infrastructuur haar prijs", geeft Willem mee.

Wie interesse heeft in een batterijsysteem laat zich dus het best begeleiden door onafhankelijke experts. Daarvoor kan je terecht bij Inagro. Het proefcentrum evalueert de komende maanden zoveel mogelijk praktische en technische knelpunten. "Zo willen we landbouwers correct informeren over het potentieel van batterijsystemen", besluit Willem.

Meer info?

willem.boeve@inagro.be
051 27 33 79

Inagro geeft gratis energieadvies

Landbouwers zijn op zoek naar mogelijkheden om hun energieverbruik en de bijbehorende kosten terug te dringen. Al tien jaar geeft Inagro advies op maat voor diverse energievraagstukken. Vandaag zijn die adviezen uitgebreider en accurater dan ooit.

De voorbije jaren is de energiefactuur voor veel landbouwbedrijven sterk gestegen. De energieprijzen zijn gedaald, maar de distributiekosten

en de heffingen fors toegenomen. De toenemende mechanisatie en automatisering zorgen voor een stijging van het energieverbruik. Daarom

kloppen steeds meer landbouwers die hun energieverbruik en -kosten willen verminderen aan bij Inagro voor advies.

Lerend netwerk over energie in de melkveehouderij

In 2017 begeleidde Inagro een honderdtal land- en tuinbouwers bij diverse energievraagstukken. Melkveehouder Rik Capoen is een van hen. Hij investeerde recent in een nieuwe melkveestal met daarin drie melkrobots. Bij die uitbreiding steeg het energieverbruik. Nadat hij een oproep in de vakpers oppikte, nam Rik samen met een aantal melkveehouders deel aan het lerend netwerk over energie in de melkveehouderij. Voor alle deelnemende bedrijven berekende Inagro de rendabiliteit van mogelijke oplossingen voor hun vragen.

"Door het energieverbruik van mijn bedrijf te vergelijken met dat van andere bedrijven kwam ik tot nieuwe inzichten. Zo zag ik dat mijn verbruik

relatief laag is, maar dat er scherpe tarieven op de markt zijn", getuigt Rik. "Tijdens de bijeenkomst leerde ik ook met welke obstakels de andere veehouders worstelen en welke oplossingen ze daarvoor hebben."

Na het advies kwam de investering

Op het bedrijf van Rik waren er verschillende mogelijkheden om energie op te wekken. Inagro maakte een vergelijking tussen zonnepanelen, een pocketvergister en een middenspanningscabine. "We hebben uiteindelijk gekozen voor een middenspanningscabine. De investeringskost zal iets meer dan 40.000 euro bedragen", vertelt Rik. "Dat is een fors bedrag, maar een eigen cabine zal onze energiekost bijna halveren. Zo kunnen we de investering op vijf jaar tijd terugverdienen."

Rik is tevreden over zijn deelname aan het lerend netwerk en het

energieadvies. "Zo'n lerend netwerk is een unieke kans om met de hulp van een energie-expert een analyse te maken van het energieverbruik op je bedrijf. De adviezen die eraan gekoppeld zijn, zijn nauwkeurig, duidelijk en op maat."

Leg jouw energievraag voor aan Inagro

Heb je een vraag over je energiekosten, mogelijke energiebesparingen of de productie van hernieuwbare energie? Wil je een analyse van je energiefactuur laten maken? Of wil je meer weten over bijvoorbeeld frequentiesturing, zonneboilers, middenspanningscabines, zonnepanelen, pocketvergister, windturbines of batterijsystemen? Neem dan contact op met Inagro en laat je gratis persoonlijk begeleiden.

Meer info?

carl.coudron@inagro.be
051 27 33 99

INERO cvba ... omdat irrigatiewater belangrijk is

We kunnen er niet onderuit: door langere droge periodes in combinatie met een toenemend groentearaai wordt de beschikbaarheid van irrigatiewater steeds belangrijker. Daarop wil INERO cvba een antwoord bieden. 'I' staat voor irrigatie en *nero* is Grieks voor water. De coöperatie, waarbij 47 landbouwers zich aansloten, kwam eind augustus

2017 tot leven. De leden van INERO zullen het gezuiverde afvalwater van het groenteverwerkende bedrijf Ardo in Ardoe gebruiken als irrigatiewater. Ardo investeert in een bufferbekken dat het effluent opvangt. INERO voorziet het pomphuis en een ondergronds leidingennetwerk van 27 kilometer, met 144 afnamepunten. De coöperatie zal

ook toezien op een correcte waterverdeling en waterprijs. Het net zou in 2018 ten dele operationeel moeten zijn om vanaf het groeiseizoen in 2019 op volle schaal te kunnen beregenen.

Meer info?

dominique.huits@inagro.be
051 27 33 88

Verzilting van de polders: wat is er aan de hand?

In de zomer van 2017 werden grote delen van de polders geconfronteerd met een oppompverbod. De oorzaak: de dreigende verzilting van de oppervlaktewateren. Wat is er aan de hand?

Van nature zit er in de polder zout water in de bodem. De polders zijn in oorsprong getijdengebieden, waar door historische inpolderingen zoetwaterlenzen zijn ontstaan bovenop het zilte grondwater. Vandaag vinden we dus zoet, brak en zilt grondwater in de polders. Deze termen geven het zoutgehalte in het water weer: zoet = minder dan 0,5‰ zout; brak = tussen 0,5 en 1‰ zout; zilt = tussen 1 en 30‰ zout.

nog versterken. Hierdoor bestaat het risico dat de klimaatverandering de zoetwateraanvoer in de polders structureel zou aantasten. Een aantal polderbesturen monitoren de verziltingsdreiging. Ze doen dat op een eenvoudige manier, namelijk door de geleidbaarheid van het oppervlaktewater te meten. Hoe hoger deze waarden, hoe zouter het water. Afgelopen zomer was het resultaat van een reeks metingen in een aantal poldergemeenten zeer hoog. Dit deed de polderbesturen uit voorzorg besluiten tot het oppompverbod, om het risico op blijvende verzilting te vermijden.

Voorzorg hanteren is altijd verstandig. Het zou echter goed zijn om in de toekomst een beter zicht te hebben op de verziltingsdreiging. Want meten is weten, niet alleen tijdens maar evengoed na de droogteperiodes. De verdeling tussen zoet, brak en zout water werd voor het eerst in

kaart gebracht in de jaren 1960 en 1970. Om de evolutie van de zoetwaterlenzen te kunnen volgen was er nu nood aan een nieuwe kartering. **De Vlaamse Milieumaatschappij heeft van 18 tot 28 juli 2017 de verzilting van het grondwater in het kust- en poldergebied onderzocht. Dat gebeurde vanuit de lucht, via een helikopter, met een hoepelvormige meetsonde van 30 op 11 meter.** Die sonde mat de verzilting op basis van het geleidende vermogen van de ondergrond. Het doel van het onderzoek is de breuklijn zoet/zilt in kaart te brengen voor het hele gebied. Met die kennis kunnen we al een heel eind verder.

Hoe is het lokaal met de zoetwateraanvoer gesteld? Hoe is die de laatste decennia geëvolueerd? Bij het schrijven van dit artikel is de verwerking van de gegevens nog volop bezig en kunnen we hierover helaas nog geen conclusies presenteren.

Een andere focus van het actuele onderzoek is de zoektocht naar gebieden waar de beschikbare zoetwateraanvoer kunstmatig zou kunnen worden verhoogd. Als dieperliggend, zilt grondwater wordt weggepompt, kan de vrijgekomen ruimte in de winter worden ingenomen door zoet water, omdat daar dan een overschot aan is. Zo creëer je voorraden die tijdens de zomer kunnen worden aangevoerd. In Nederland zijn er al praktijkvoorbeelden van dit soort aanpak.

Meer info?

dominique.huits@inagro.be
051 27 33 88

Water-Land-Schap: subsidies voor lokale initiatieven

Op 23 oktober 2017 lanceerde Vlaams minister Joke Schauvliege een oproep om watergebonden uitdagingen aan te pakken. Ze riep hiervoor het programma Water-Land-Schap in het leven. Met dat programma wil de Vlaamse overheid innovatieve initiatieven subsidiëren waarin landbouwers, bedrijven, overheden, waterbeheerders, burgers ... samen zoeken naar

nieuwe manieren om met water om te gaan. Het kan gaan over waterberging, omgaan met verzilting/droogte, verbetering van grond- en oppervlaktewater, drainagetechnieken, teeltechnieken ...

De minister roept lokale coalities op om met voorstellen te komen die de omgeving weerbaarder maken tegen klimaatverandering en die de relatie landbouw – water verduur-

zamen. Ook jij als landbouwer kan een lokaal initiatief starten of eraan deelnemen!

De voorstellen moeten ingediend worden voor 1 maart 2018. Alle info vind je op www.waterlandschap.be.

Meer info?

liesbeth.gellinck@vlm.be
050 45 81 59

Waterbevoorrading én waterbuffering op je landbouwbedrijf

Door de droogte in de eerste helft van 2017 denk je misschien na over methoden om je daar in de toekomst tegen te wapenen. Grondwaterwinnings zijn niet meer zo evident. Neerslagwater capteren op momenten dat het in overvloed aanwezig is, is een pak eenvoudiger.

Eén optie daarbij is de aanleg van een waterspaarbekken in de nabijheid van een beek. Bij hoge waterstanden in de beek kan de voorraad via een overloop aangevuld worden. Die overloop kan een open verbinding met de beek zijn, of hij kan iets technischer uitgevoerd worden als een buis met terugslagklep. Deze klep verhindert dat het waterspaarbekken terug leeg zou lopen bij lagere waterstanden in de beek. Een optie voor wie irrigatiewater kan gebruiken én percelen naast een beek heeft.

Als je even doordentk over deze werkwijze, zie je ook een ander potentieel. Zo'n waterbekken hoeft namelijk niet enkel voor waterbevoorrading te dienen. Als er vrij volume opgevuld kan worden, is een waterspaarbekken evengoed een buffer tegen wateroverlast elders.

Met die insteek wek je natuurlijk de aandacht van waterbeheerders. Ter bestrijding van wateroverlast lag de nadruk de laatste jaren op grote investeringen, zogenaamde gecontroleerde overstromingsgebieden. Daarbij worden vrij grote lappen grond (1-2 ha) afgegraven en ingericht als bufferruimte voor water. Er kunnen meestal meerdere tienduizenden kubieke meter water in opgeslagen worden. Dat soort gebieden ligt ondertussen her en der verspreid in West-Vlaanderen, altijd in de nabijheid van plekken met historische wateroverlast.

Recent wordt echter ook steeds meer gekeken naar kleinschalige manieren om een tijdelijk teveel aan water in het landschap te kunnen opslaan. Want vele kleintjes maken samen één groot! Ook private waterspaarbekken zijn mogelijk zulke 'kleintjes', mits er vrij buffervolume opgevuld kan worden bij hoge waterstanden in de beek (idealerweise meerdere honderden kubieke meter per bekken).

Misschien overweeg je een waterspaarbekken aan te leggen in de onmiddellijke nabijheid van een beek? In dat geval is het goed je oor te luisteren te leggen bij het provinciebestuur. Als de ligging goed is (stroomopwaarts bekende punten van wateroverlast), als er goede afspraken gemaakt kunnen worden over de dubbele functie van het waterbekken, zodat er gedurende een afgesproken periode altijd een vrije buffer in het bekken is, en als de gecreëerde buffervolumes voldoende groot zijn, dan valt niet uit te sluiten dat het provinciebestuur een logistieke én financiële partner zou kunnen zijn voor je project. Onder die voorwaarden is een waterspaarbekken immers evengoed maatschappelijk als privaat relevant.

Meer info?

Provinciale dienst waterlopen
waterlopen@west-vlaanderen.be

Groepsaankoop bloemenmengsels komt dichterbij: bestel voor 5 maart

Jaarlijks kan je via Inagro deelnemen aan een groepsaankoop bloemenzaden voor bijen. De twee mengsels, voor eenjarige bloemenakkers en voor meerjarige bloemenweides, zijn specifiek geselecteerd om bestuivers en natuurlijke vijanden van plaaginsecten te bevorderen. Zo geef je een bloeiende boost aan de zoemende natuur, die ook de landbouwproductie ten goede komt.

Bestel jouw bloemenzaden voor 5 maart en zorg mee voor meer stuifmeel en nectar voor bestuivers en natuurlijke vijanden.

- Deadline bestelling: 5 maart 2018
- Kostprijs bloemenakker: 21,05 euro/kg – aanbevolen zaaidichtheid: 35 kg/ha
- Kostprijs bloemenweide: 55,62 euro/kg – aanbevolen zaaidichtheid: 20 kg/ha

Praktisch

- Bestellen kan binnenkort via www.inagro.be/groepsaankoopbloemenmengsels (Word lid van Inagro en blijf op de hoogte.)

Meer info?

kim.debus@inagro.be
051 27 33 77

Bedrijfsplanners helpen bij beheerovereenkomsten met VLM

Als je bij het departement Landbouw en Visserij geregistreerd bent als actieve landbouwer, kan je beheerovereenkomsten sluiten met de Vlaamse Landmaatschappij. Die vijfjarige overeenkomsten bieden je de kans om op vrijwillige basis mee te werken aan de realisatie van de natuur- en milieudoelstellingen in Vlaanderen. In ruil voor je inspanningen ontvang je jaarlijks een vergoeding.

De bedrijfsplanners van de VLM staan je bij

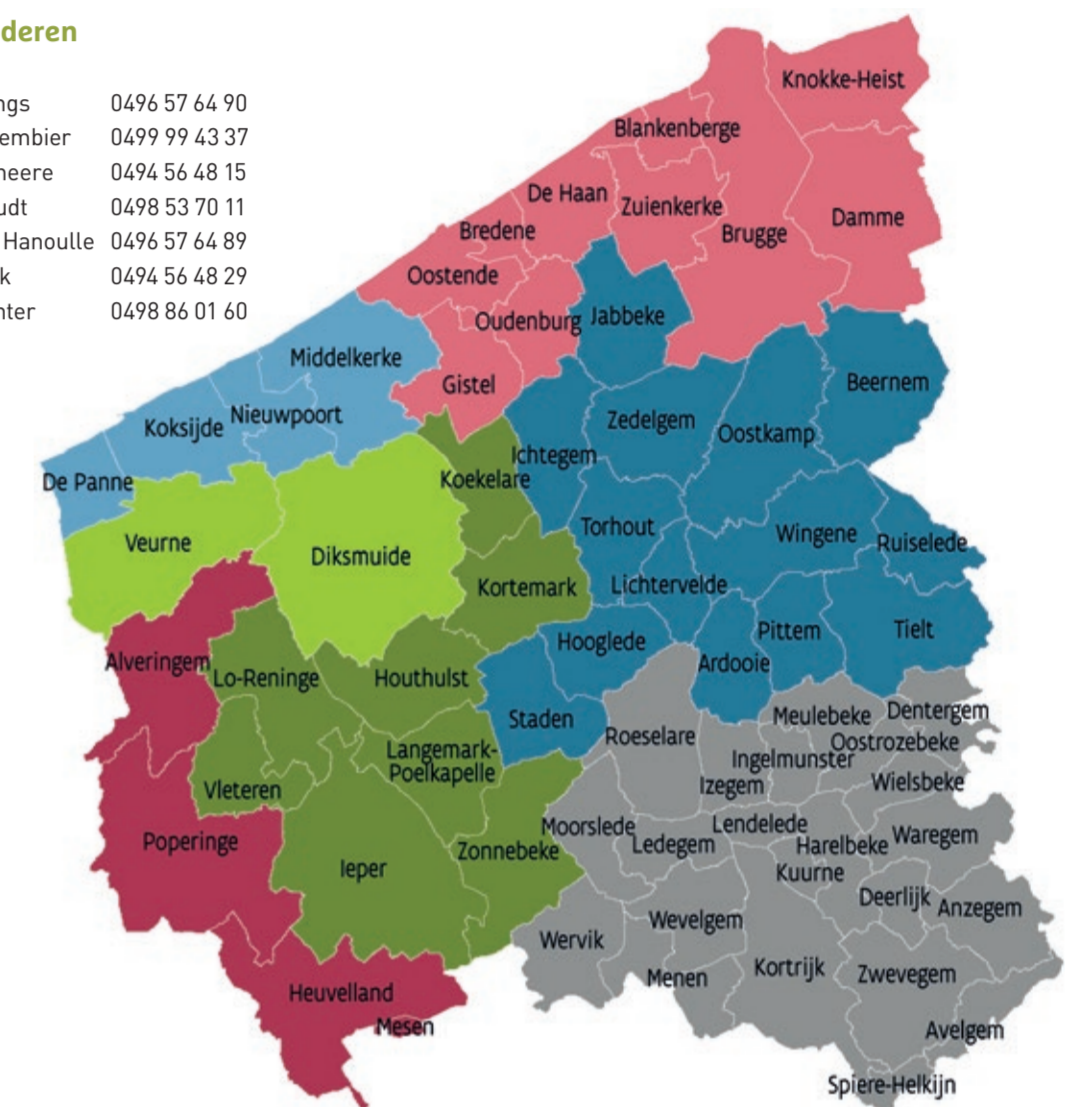
- om uit te zoeken welke beheerovereenkomsten passen in je bedrijfsvoering;

- met de aanvraag en administratie van je beheerovereenkomsten;
- met advies over hoe je de voorwaarden van de beheerovereenkomsten het best naleeft.

Hieronder zie je welke bedrijfsplanner in jouw gemeente actief is. Aarzel niet om hem of haar te contacteren!

West-Vlaanderen

- Bram Conings 0496 57 64 90
- Dieter Coelambier 0499 99 43 37
- Filip Jonckheere 0494 56 48 15
- Katrien Neudt 0498 53 70 11
- Sebastiaan Hanoulle 0496 57 64 89
- Bert Dekock 0494 56 48 29
- Stijn De Winter 0498 86 01 60

Er broeit wat in de Moeren ...

In de ongeschreven reeks 'Speciale stukjes West-Vlaanderen' verdienen de Moeren zeker een plaats. Na een lange geschiedenis als moerasgebied (onder de zeespiegel gelegen) en toelichtsoord voor al wie het daglicht schuwde, volgde een reeks inpolderingspogingen. Pas in het begin van de negentiende eeuw kenden die succes. 'Pompen of verzuipen' mag je in de Moeren zeer letterlijk nemen.

Vandaag ademen de Moeren rechtlijnigheid. Denk maar aan de kavels, wegen en grachten. Het voormalige moerasgebied is nu opperbeste landbouwgrond. Op twee eeuwen tijd heeft het relatief jonge landschap van de Moeren nieuwe kwaliteiten ontwikkeld, niet alleen landschappelijk maar ook ecologisch. Het hoeft dus niet te verwonderen dat er iets 'broeit' in de Moeren.

Al geruime tijd blijken de Moeren namelijk geschikt als biotoop voor de bruine kiekendief. Volgens het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) zijn de Moeren ook een geschikt broedgebied voor de grauwe kiekendief, een Europees beschermde soort. Met een soortbeschermingsplan hoopt ANB die

broedvogel binnenkort te mogen verwelkomen in de Moeren.

Vogelakkers

Het wondermiddel? Vogelakkers! Een vogelakker is een perceel met afwisselend stroken met meerjarige eiwitgewassen (zoals luzerne en klaver) en stroken met een grasruidmengsel. Die combinatie levert in theorie heel wat op: een gangbaar te oogsten eiwitgewas voor de boer, schuil- en broedgelegenheid en voedsel voor akkervogels (die op het menu van de grauwe kiekendief staan), muizen (die ze ook lusten) en broedgelegenheid voor de kiekendief zelf.

'Broedende' samenwerking

Er wordt hard gewerkt om van de

vogelakkers voor de grauwe kiekendief een succesverhaal te maken. Inagro begeleidde de aanleg van de allereerste vogelakker en deelde de opgedane kennis via demonstraties met landbouwers. Daarnaast laat het agrobiocentrum Eco² van Boerenbond landbouwers samenwerkingsverband af om een grensoverschrijdende aanpak na te streven voor de kiekendieven.

Vanaf 2018 komen daar ook meer dan 40 ha vogelakkers bij. Natuurwerkgroep de Kerkuil staat klaar om het eerste broedgeval van grauwe kiekendief te spotten, zoals ze sinds jaar en dag al doet voor de bruine kiekendief. Ook een aantal Franse partners sprongen mee op de kar. Zo spraken partners in een Europees samenwerkingsverband af om een grensoverschrijdende aanpak na te streven voor de kiekendieven.

Het Regionaal Landschap IJzer & Polder wil van de grauwe kiekendief een streekmascotte maken. Op een aantal rustpunten langs fietsroutes zal de vzw info- en kijkpunten voorzien. Dankzij de 'kiekwanden', houten wanden met levensgrote uitsneden van de kiekendief, zullen nieuwsgierigen in het prachtige landschap van de Moeren kunnen turen. Daarnaast krijgen ze informatie over de bruine kiekendief die er al rondvliegt en over de grauwe kiekendief, die zich hopelijk binnenkort komt settelen. 'Kiek't e kir ier' is de toepasselijke boodschap die bij de borden hoort. Het Regionaal Landschap IJzer & Polder ontwikkelde ook de tijdelijke fietstocht van 43 km 'Van dieven, gorzen en waterdraken' die via de knooppunten de Moeren en de IJzervallei verkennt.

Meer info?

Regionaal landschap IJzer en Polder
051 54 59 62
info@rljip.be

Een bijzonder boerenverhaal in de Oudlandpolder

Sinds juni 2017 sieren vijftien nieuwe educatieve borden de wegen in de Oudlandpolder. Twee fietslussen door de landelijke omgeving verbinden de panelen en maken recreanten wegwijs in de landbouw van vroeger en nu. De Landelijke Gilden namen het voortouw in de vernieuwing van het bestaande landbouwelepad. Ze kregen daarvoor ondersteuning van de provincie West-Vlaanderen, Inagro, de stad Blankenberge en de gemeentes De Haan en Zuienkerke. Een historische publicatie is de kers op de taart van die mooie samenwerking.

Van oudsher bepalen akkerbouw en veeteelt het landschap in de Oudlandpolder. De landbouwtechnieken mogen dan al veel veranderd zijn, voeding verschaffen aan de bevolking blijft de prioritaire doelstelling van de polderboeren. "Als landbouwprovincie vinden we het belangrijk om mensen dichterbij landbouw en voedselproductie te brengen", vertelt gedeputeerde Bart Naeyaert, voorzitter van het samenwerkingsverband De Oudlandpolder.

Om het verhaal van de landbouw in de streek rond De Haan en Blankenberge tot bij de burger te brengen stelden de lokale landbouwverenigingen eind jaren 90 informatieve borden op aan boerderijen. Dat zogenaamde landbouwelepad was aan vernieuwing toe. "Heel wat informatie op de borden was niet meer juist. Bepaalde hoeves hebben andere teelten, er zijn nieuwe uitbaters of het bedrijf bestaat niet meer", vertelt een landbouwer die mee aan de wieg stond van dit initiatief.

Sterk samenwerkingsverband

De Landelijke Gilde trok naar de stad Blankenberge met de vraag om de bestaande borden te vervangen. Sinds 1999 werkt de stad samen met de gemeentes Zuienkerke en De Haan en de provincie West-Vlaanderen aan de toeristische en recreatieve ontwikkeling van het gebied. Gebiedswerker Lode Tanghe bundelde de krachten van de betrokken partners in een samenwerkingsovereenkomst. "Naast het ontstaan van landbouw in de streek wilden we ook de evolutie naar de huidige bedrijvigheid in beeld brengen", legt hij uit. Inagro en het Centrum Agrarische Geschiedenis (CAG) werkten dan ook mee aan de uitwerking, in afstemming met lokale landbouwers.

Historische publicatie en borden langs recreatief fietsnetwerk

Het resultaat van de samenwerking omvat vijftien educatieve borden langs twee fietslussen en een histo-

rische publicatie boordevol verhalen en mooie beelden. "We brengen het verhaal van de landbouw naar de inwoners uit de omgeving. Maar ook voor de toeristen die het hinterland komen ontdekken is dit interessant", zegt Patrick De Klerck, schepen in Blankenberge.

Het CAG nam de uitwerking van de historische publicatie op zich. "Voor de tekst heb ik me gebaseerd op bestaande werken, vondsten uit de archieven. Ik ben ook met heel wat lokale landbouwers gaan spreken", vertelt Brecht Demasure van CAG. Inagro vulde de educatieve borden in. "We belichten in de eerste plaats de hedendaagse landbouw in de regio, met zijsprongen naar het verleden en de toekomst", vertelt Nele Dejonckheere van de dienst Landbouweducatie. "Op ieder bord staat een wist-je-datje, info over wat je kan zien in de omgeving en een spelletje voor jong en oud. Eén bord vertelt zo al heel wat, maar als je ze allemaal gelezen hebt, krijg je een mooi beeld

van de landbouwsector in de hele Oudlandpolder."

De educatieve borden staan langs twee fietslussen die geënt zijn op het recreatieve netwerk van Westtoer. De samenwerking met Westtoer leverde ook een fietskaart op. De publicatie en de fietskaart zijn te verkrijgen via de toeristische diensten en www.west-vlaanderen.be/webshop of 0800 20 021.

Meer info?

lode.tanghe@west-vlaanderen.be
050 40 35 45

nele.dejonckheere@inagro.be
051 27 32 25

Vzw 't Boerenlandschap: coöperatief samenwerken rond landschaps- en natuurzorg

Al meer dan vijftien jaar is de vzw 't Boerenlandschap actief. In het begin lag de focus vooral op de West-Vlaamse heuvels en op hagen scheren. Maar door de jaren heen evolueerde er toch een en ander.

Hoe het begon ...

Sinds de jaren 90 kunnen landbouwers rekenen op de diensten van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels voor de aanleg van landschappelijke beplantingen op hun gronden. Het was meteen duidelijk dat er ook een sterk verhaal moest worden opgebouwd rond het beheer van al dat groen. De 'geschoren haag' (een van de typische elementen in het Heuvelland) vraagt immers een vrij intensief beheer. Landbouwers beschikken doorgaans niet over aangepast materiaal, noch over de tijd om de klus te klaren. Daarom bracht het Regionaal Landschap een aantal landbouwers bijeen.

De wil tot samenwerken bleek aanwezig en in 2001 ontstond de vzw 't Boerenlandschap. Deze startte met zes effectieve leden, allen landbouwer in hoofd- of bijberoep. Hun missie: werken aan een goede relatie tussen landbouw, natuur en landschap. Hagen scheren was de eerste concrete invulling. Dat leverde een win-winsituatie op: winst voor het landschap en winst voor degenen die schoren (zogenaamde 'chauffeurs') als bijverdienste. Het provinciebestuur ondersteunde de aankoop van machines.

... en hoe het verder liep

De initiële groep van zes landbouwers werd gaandeweg een vereniging van zo'n vijfhonderd leden, landbouwers én particulieren. Het werkingsgebied van de vzw is ook gestaag en continu verruimd. Intussen werkt 't Boerenlandschap in de ruime Westhoek en zelfs daarbuiten. Bij de opstart werd er 6 km hagen geschoren door de vzw. Dat is uitgegroeid tot 40 km. Voor deze kernactiviteit zijn momenteel drie chauffeurs actief.

Het machinepark werd doorheen de jaren bijgesteld en uitgebreid. Zo beschikt de vereniging vandaag over twee professionele armmaaier, die uitgerust kunnen worden met verschillende maaikoppen. Het jaarlijkse snoeionderhoud gebeurt met een houtrotor en de snoei van meerjarige hergroei met een snoeibalk met zaagbladen.

Ook de kernactiviteit van het scheren werd verruimd. Tegenwoordig verhuurt de vereniging ook een compostkeerder, een draadmachine (voor het afspannen van akker, weide of tuin als bescherming tegen wildvraat) en een houtspijtmachine.

Naar een heuse machinerie

De meest recente aankoop dateert van 2017. Opnieuw met steun van het provinciebestuur werd een schijveneg voor niet-kerende bodembewerking aangekocht. De leden van 't Boerenlandschap kunnen de machine tegen een vergoeding lenen. Zo hoopt de vereniging een antwoord te bieden op de uitdaging om verantwoord om te gaan met erosiegevoelige percelen in de regio. Maar de schijveneg is ook breder inzetbaar: ze is geschikt voor grond met veel gewasresten, zoals korrelmaïs, maiskolvenschroot of graszaadstoppel, maar ook om groenbemesters onder te werken.

Zo is 't Boerenlandschap en cours de route ook een bescheiden machinerie geworden, waarbij altijd een aantal maatschappelijke doelen

vooropstaan. Denk bijvoorbeeld aan landschapszorg, erosiebestrijding en faunabescherming.

Bedieningsvoorwaarden

't Boerenlandschap biedt zijn diensten in principe enkel aan leden aan. Om lid te worden betaal je eenmalig 11 euro lidgeld. Voor het aanvragen van scheerwerken richt je je tot een van de chauffeurs of tot het secretariaat. De kostprijs voor standaardonderhoud bedraagt 1 euro per lopende meter haag. Voor moeilijker werk wordt de kostprijs op maat bepaald.

Meer info?

regine.schollaert@rlwh.be
057 23 08 59

colofon

Verantwoordelijke uitgever
Peter Norro
Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41
8200 Sint-Andries

Eindredactie
Elise Degroote, Karolien Bracke, Wouter Vuylsteke, Mia Verstraete

Fotografie
Inagro, Provincie West-Vlaanderen en
Vlaamse Landmaatschappij

Lay-out en druk
Grafische dienst, Provincie
West-Vlaanderen

Algemene vragen?
Agro Infopunt
T 051 27 32 00
Ieperseweg 87
8800 Rumbeke - Beitem
www.agroinfopunt.be

agro
infopunt

Deze uitgave is een gezamenlijk initiatief van de Provincie West-Vlaanderen, Inagro en VLM. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in enige vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.